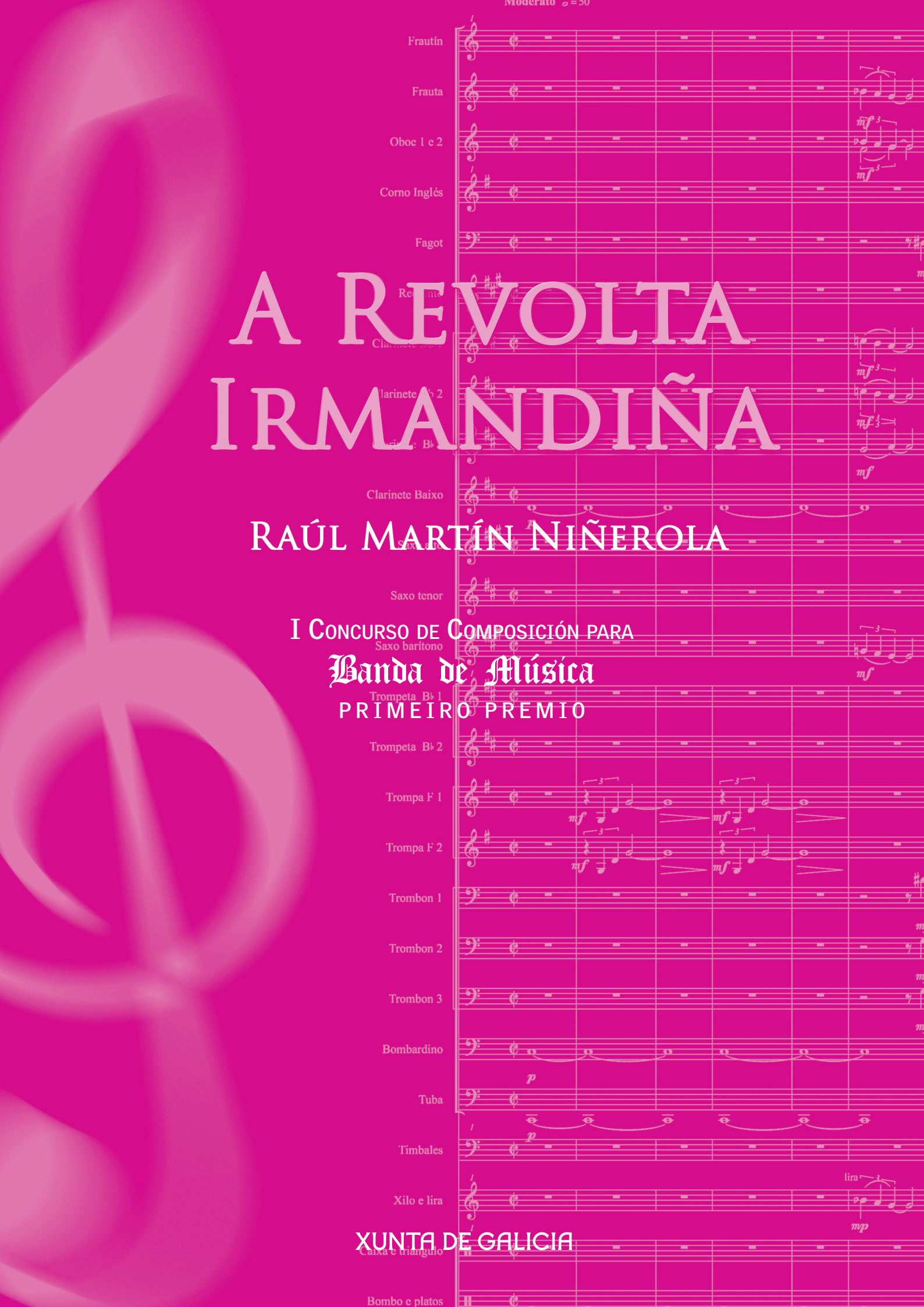

A Revolta Irmandiña

Raúl Martín Niñerola

I Concurso de Composición para

Banda de Música

PRIMEIRO PREMIO

XUNTA DE GALICIA

A Revolta Irmandiña

Raúl Martín Niñerola

Edita e organiza:
Consellería de Cultura e Turismo
Dirección Xeral de Promoción e Difusión da Cultura

Federación Galega de Bandas de Música Populares

Impresión:
Litonor
Dep. Legal: C 3927-2009

Óboe degrae notas; do escuro reverte
a fráxil, estruturada
respiración
do clarinete
e alentan os compases ao contacto
metálico da boca,
sempre cursando idénticos diálogos
que medran ata o significado incerto da codia
das trompetas.
Movemento primeiro.

Mariña Pérez Rei

Esta obra está baixo a licenza Creative Commons, cuxas condicións figuran en
http://creativeconmmons.org/licenses/by-nd/2.5/es/legalcode.gl

Unha das prioridades do traballo en ámbito cultural do actual Goberno da Xunta de Galicia é desterrar aqueles tópicos que vinculan as formas máis populares da nosa cultura cunha certa e absurda noción de inmobilismo. Segue a proporse, ás veces, unha contraposición falaz entre creatividade e tradición, entre modernidade e memoria.

Como conselleiro de Cultura e Turismo, considero o meu deber impulsar, en cambio, unha noción complexa e dinámica da cultura galega. É necesario pensar no noso patrimonio cultural como nun organismo vivo, en continuo proceso de enriquecemento, cunha relación sólida e produtiva co noso tecido social.

Neste labor arduo pero apaixonante, a Consellería de Cultura e Turismo atopa a colaboración entusiasta e valiosísima de entidades coma a Federación Galega de Bandas de Música Populares. É sinxelamente exemplar o seu traballo na promoción e difusión do noso legado cultural, a súa xestión do caudal de ilusión e amor pola música que atesouran as agrupacións do noso país.

A Federación considera, con acerto, que o impulso á creación é a mellor forma de garantir o futuro da nosa cultura. Proba desta convicción é a convocatoria do Concurso Galego de Composición para Banda de Música, que afronta este ano a súa segunda edición.

A edición das composicións máis salientables, e o emprego delas no xa consolidado Certame Galego de Bandas de Música, amosa a vontade decidida de que estas obras pasen a formar parte, pouco a pouco, do patrimonio musical galego. Unha ambición loable, dende logo, que atopará de seguro o apoio das institucións e a resposta entusiasta dos compositores e músicos do noso país.

Roberto Varela Fariña
Conselleiro de Cultura e Turismo

Aquí están. Presentamos cinco novas composicións para banda de música, froito do traballo de cinco novos compositores galegos, que xa forman parte indiscutíbel do patrimonio artístico e musical galego, e que, con esta publicación e a súa difusión a través doutros medios, como Internet, fan que a música galega perdure para sempre entre nós.

- *Estrasantico* de Simón Couceiro: obra obrigada para a Sección Primeira do II Certame Galego de Bandas.
- *Terra de Oestrimnios* de Andrés Álvarez Hernández: finalista na Sección Banda de Música do I Concurso de Composición e obra obrigada para a Sección Terceira do III Certame Galego de Bandas.
- *A revolta irmandiña* de Raúl Martín Niñerola: gañadora na Sección Banda de Música do I Concurso de Composición e obra obrigada para a Sección Segunda do III Certame Galego de Bandas.
- *Irmandiños* de Juan Fernández Guzmán: finalista na Sección Sinfónica do I Concurso de Composición e obra obrigada para a Sección Primeira do III Certame Galego de Bandas.
- *O soño de Breogán* de Juan Durán: gañadora na Sección Sinfónica do I Concurso de Composición e obra obrigada para a Sección Especial do III Certame Galego de Bandas.

Estas obras constitúen un fiel reflexo de que non só son as bandas de música as que están a pasar pola súa mellor etapa, senón, e o que é máis importante, que os mozos e mozas se implican nas agrupacións musicais en todos os seus eidos, incluído o da composición. Fito importante neste camiño é a creación do Concurso de Composición, que o pasado mes de outubro acadou a súa segunda edición, con dezaseis obras presentadas e cinco premios. A continuidade deste concurso garantirá a supervivencia, promoción e distribución da música galega feita polas nosas novas promesas, que sen dúbida ningunha lograrán chegar moi lonxe.

Ánimo e parabéns.

Esperamos que gocedes da interpretación destas edicións.

Rubén Souto Santos
Presidente da FGBMP

Raúl Martín Niñerola

A Revolta Irmandiña

III Certame Galego de Bandas de Música
Santiago de Compostela
Novembro 2009

CURRICULUM VITAE

RAÚL MARTÍN NIÑEROLA

Raúl Martín Niñerola (Llíria, 7-3-1983) comeza os seus estudos musicais como percusionista no seo do Ateneo Musical e de Ensinanza Banda Primitiva de Llíria (Valencia). Estudou percusión no conservatorio de Llíria e composición nos conservatorios de Castellón e Valencia. Este ano finalizou os estudos de composición no conservatorio superior da Coruña coa cualificación destacada de matrícula de honra en 5º de composición.

Asistiu a diversos cursos de perfeccionamento musical na especialidade tanto de percusión como de composición, entre os que destacan: Curso de interpretación musical Cidade de Llíria, na especialidade de percusión, en 2001, cos profesores Miguel Bernat e Octors-Gustin Georges; Curso de interpretación musical Cidade de Llíria, na especialidade de percusión, en 2002, cos profesores Miquel Bernat e Enrique Llopis (timbaleiro da orquestra da RTVE); Curso *A música no cine* impartido polo profesor Ramón Giner Bou; diversos cursos de composición e orquestración cos profesores Antón García Abril, Tomás Marco, Zulema de la Cruz, Carlos Cruz de Castro e Leonardo Balada ou o I Curso de dirección de banda de música Romaría Vikinga 2009 Catoira co Mestre José Rafael Pascual Vilaplana.

Está en posesión do premio Academia Tercer Milenio 2005, na especialidade de percusión.

No campo da composición, cabe destacar algunhas das súas obras, como son *Pieza para joven orquesta* e *Aires medievales* (obras para orquestra de mozos, estreadas pola orquestra do conservatorio de Llíria), *Snake* (para frauta e piano), *Atutti pleni* e *Apocalipsis* (para grupo de metais e percusión), estreada polo grupo de metais do Conservatorio Superior da Coruña, baixo a batuta de José Vicente Navarro e *L'abuelo Batiste* (pasodoble para banda, composto en memoria do seu avó) que estreou o 16 de febreiro de 2008 a Banda Primitiva de Llíria.

A súa última composición para banda titúlase *A revolta Irmandiña* e foi premiada co primeiro posto no I Concurso de Composición para Banda de Música organizado pola Consellería de Cultura e Deporte e a Federación Galega de Bandas de Música Populares.

Na actualidade exerce como director e profesor de percusión na Banda Ateneo de Negreira, profesor de percusión na Banda Recreativa e Cultural de Bandeira (da cal é membro) e profesor de linguaxe musical no Conservatorio de Lalín.

A REVOLTA IRMANDIÑA

A obra está inspirada na revolta irmandiña. Este nome refírese a unha serie de revoltas que aconteceron en Galicia na segunda metade do S. XV contra a opresión dos señores feudais. O reino de Galicia tiña unha personalidade caracterizada polo peso rural na estrutura económica e pola grande influencia dos nobres, que cometían numerosos abusos cos campesiños. Como consecuencia, estes rebeláronse contra os opresores, despois de sufriren uns anos terribles, de malas colleitas e pestes, engadidas, por suposto, á opresión que soportaban por parte da nobreza.

A pequena guerra irmandiña tivo lugar desde o ano 1467 ata o 1469, aínda que os preparativos para a creación da irmandade comezaran xa uns anos antes. Os inimigos dos irmandiños foron nobres laicos, donos de fortalezas e encomendeiros de igrexas e mosteiros. Na revolta destruíronse máis de 130 castelos e fortalezas. Algúns nobres partiron cara a Portugal, na procura do apoio doutros nobres. Coa nobreza portuguesa, as forzas do arcebispado de Santiago e o apoio dos reis de Castela, os nobres galegos venceron os irmandiños, e arrestaron e mataron os seus líderes.

Na peza musical hai dous temas principais que son os máis significativos. Aparecerán tipo *leitmotiv*. O primeiro tema reflicte o poder da nobreza; o segundo, a impotencia e a tristeza dos campesiños. Na parte central da obra está descrita musicalmente a batalla que tivo lugar entre nobres e campesiños e, por tanto, aparecen esvaecidos, baixo unha polirritmia, motivos de ambos os dous temas. A obra conclúe reafirmando o poder da nobreza sobre os irmandiños, co tema principal (o da nobreza) transformado ritmicamente.

INSTRUMENTACIÓN

Frautín
Frautas 2
Óboes 2
Corno Inglés
Fagot
Clarinete Eb
Clarinete Bb 1
Clarinete Bb 2
Clarinete Bb 3
Clarintet Baixo
Saxofón alto 2
Saxofón tenor
Saxofón barítono
Trompeta Bb 1
Trompeta Bb 2
Trombón 1
Trombón 2
Trombón 3
Bombardino
Tuba
Timbais
Xilo e lira
Caixa e triángulo
Bombo e pratos

Partitura

A revolta irmandiña

Composición gañadora no I Concurso de Composición de Bandas de Música de Galicia

Duración aprox. : 9 ' 20 "

Raúl Martín Niñerola

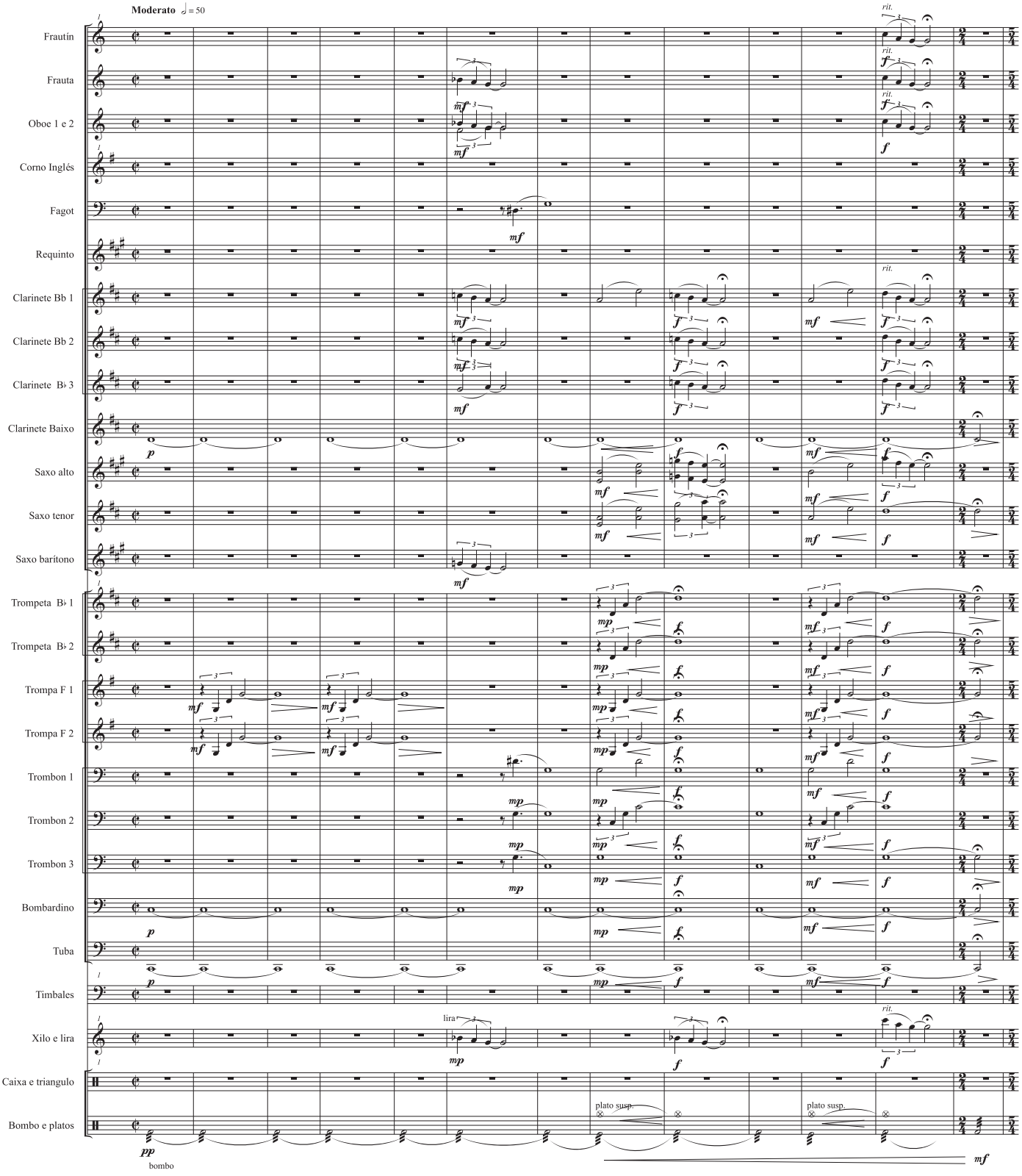

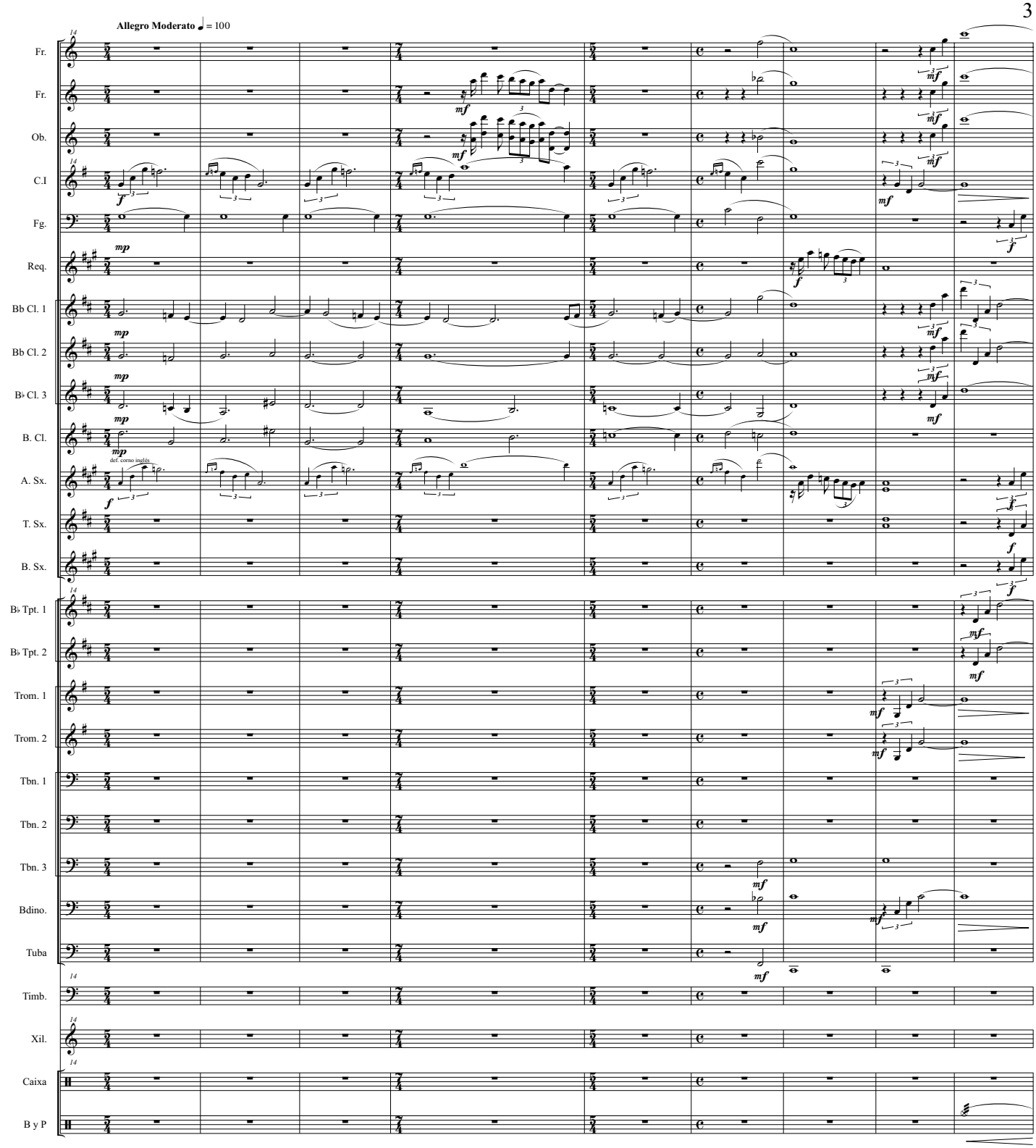
Allegro Moderato ♩ = 100
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
def. corno inglés
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

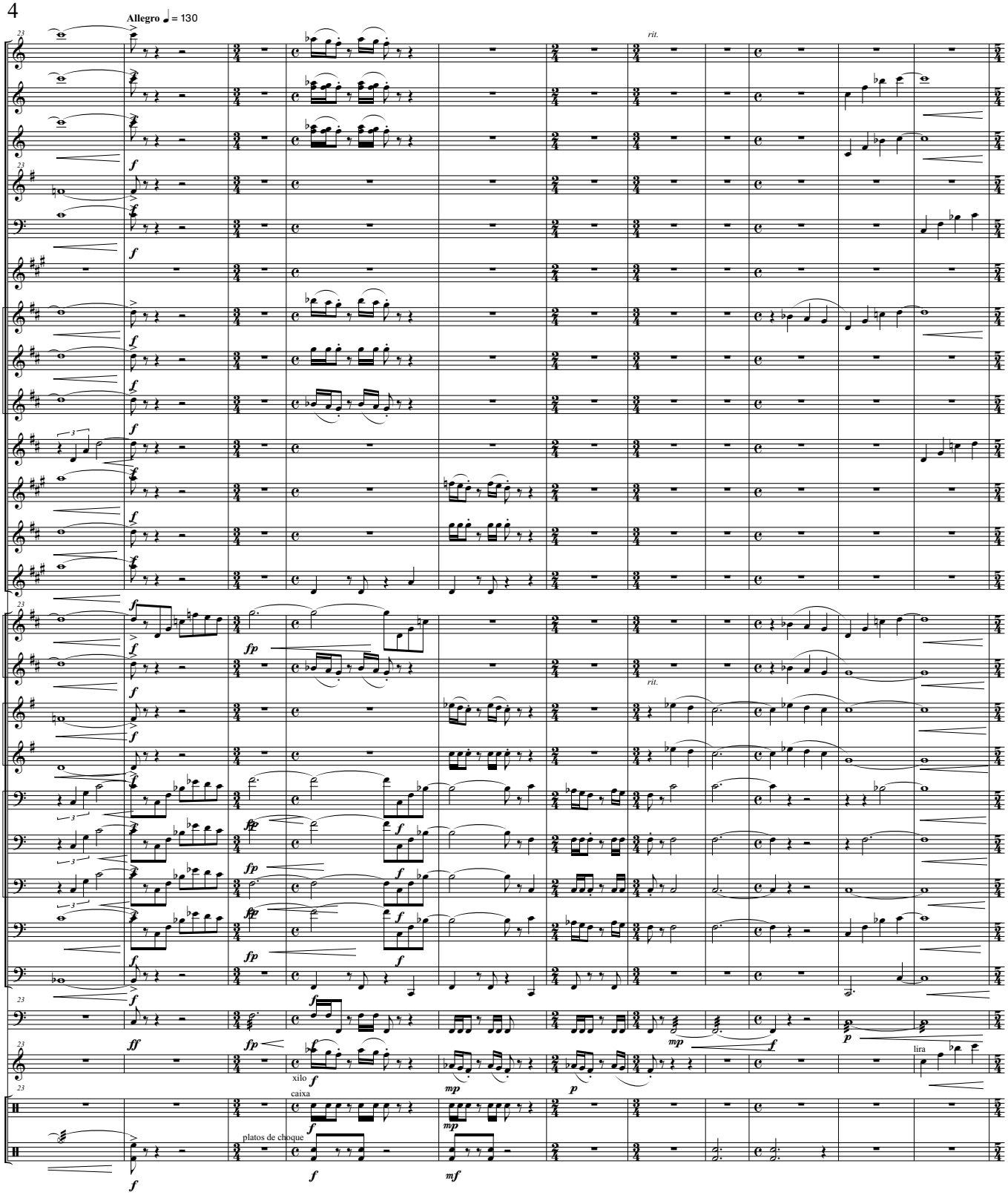
Allegro ♩ = 130
rit.
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
xilo
caixa
platos de choque
lira

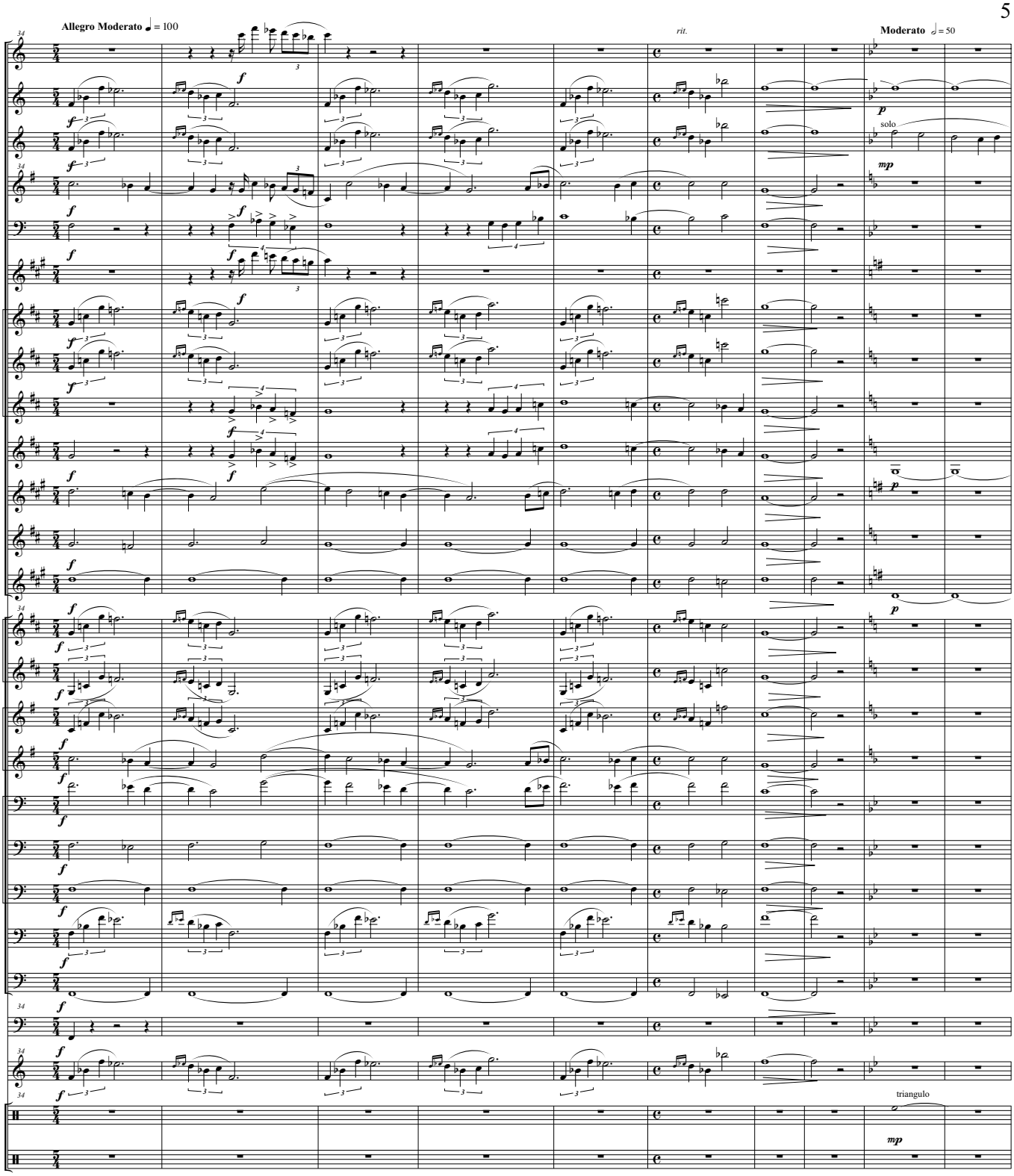
Allegro Moderato ♩ = 100
rit.
Moderato 𝅗𝅥 = 50
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
solo
triangulo

6

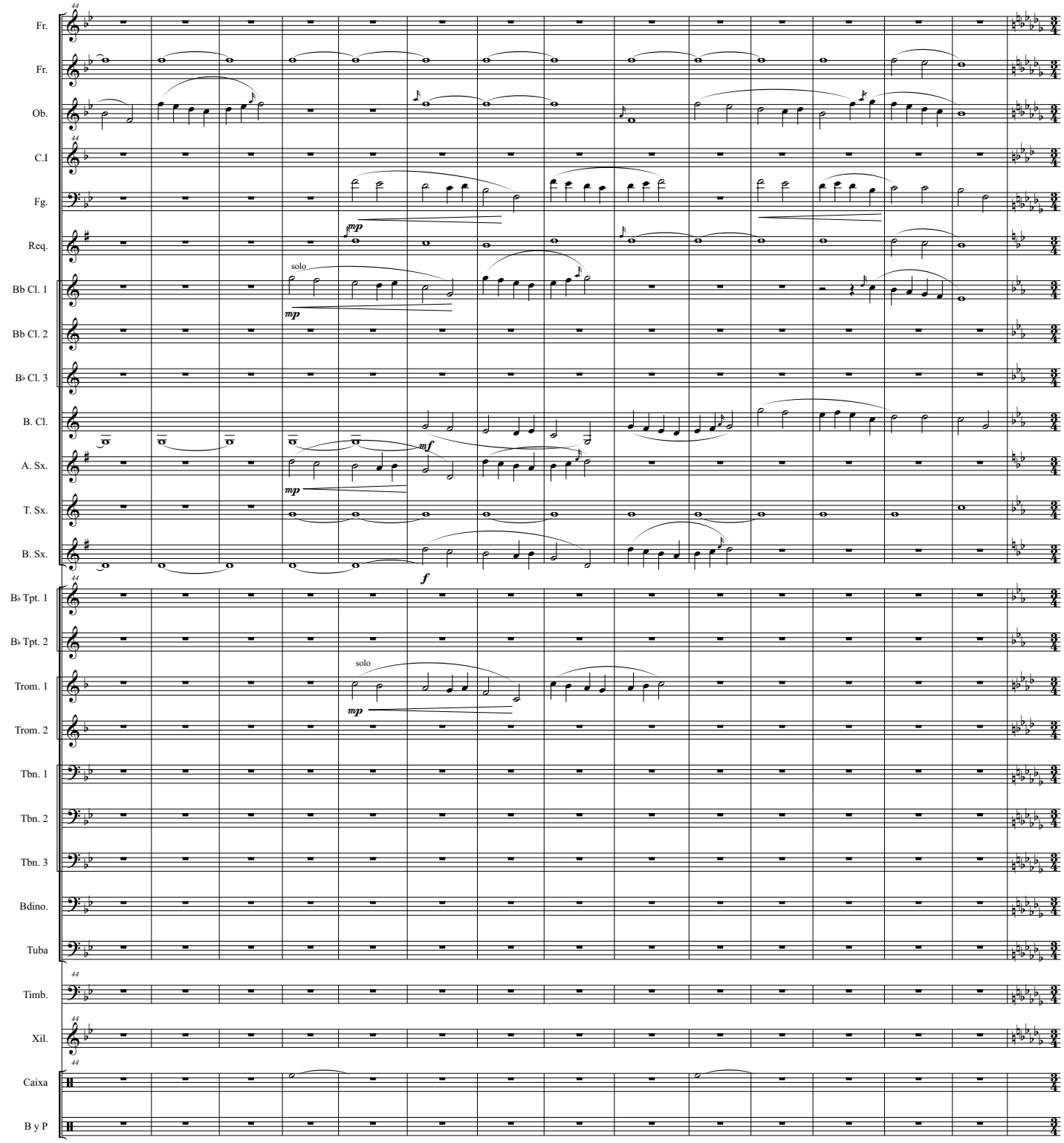
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
solo
mp
mf
f

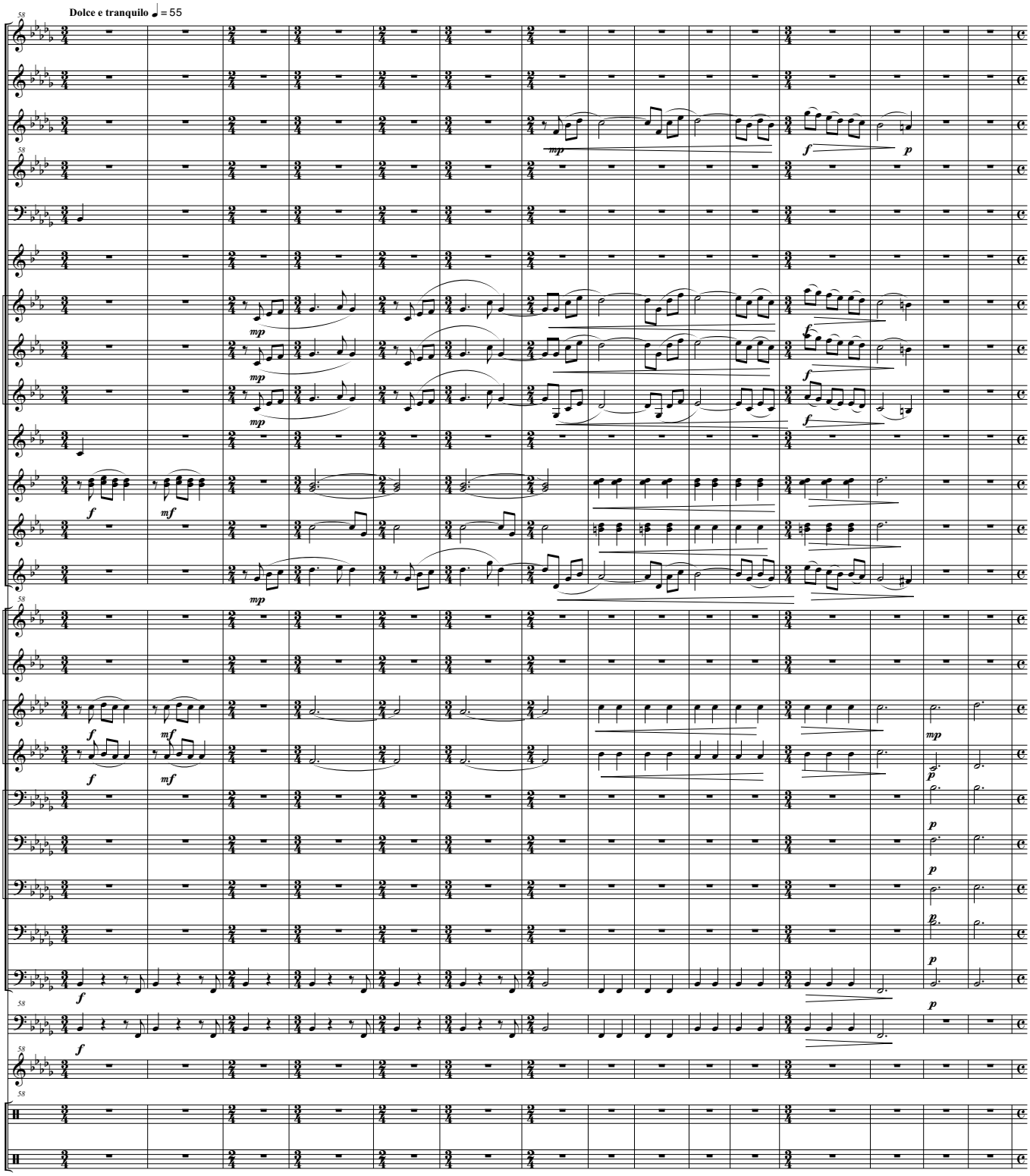
Dolce e tranquilo ♩ = 55
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

8

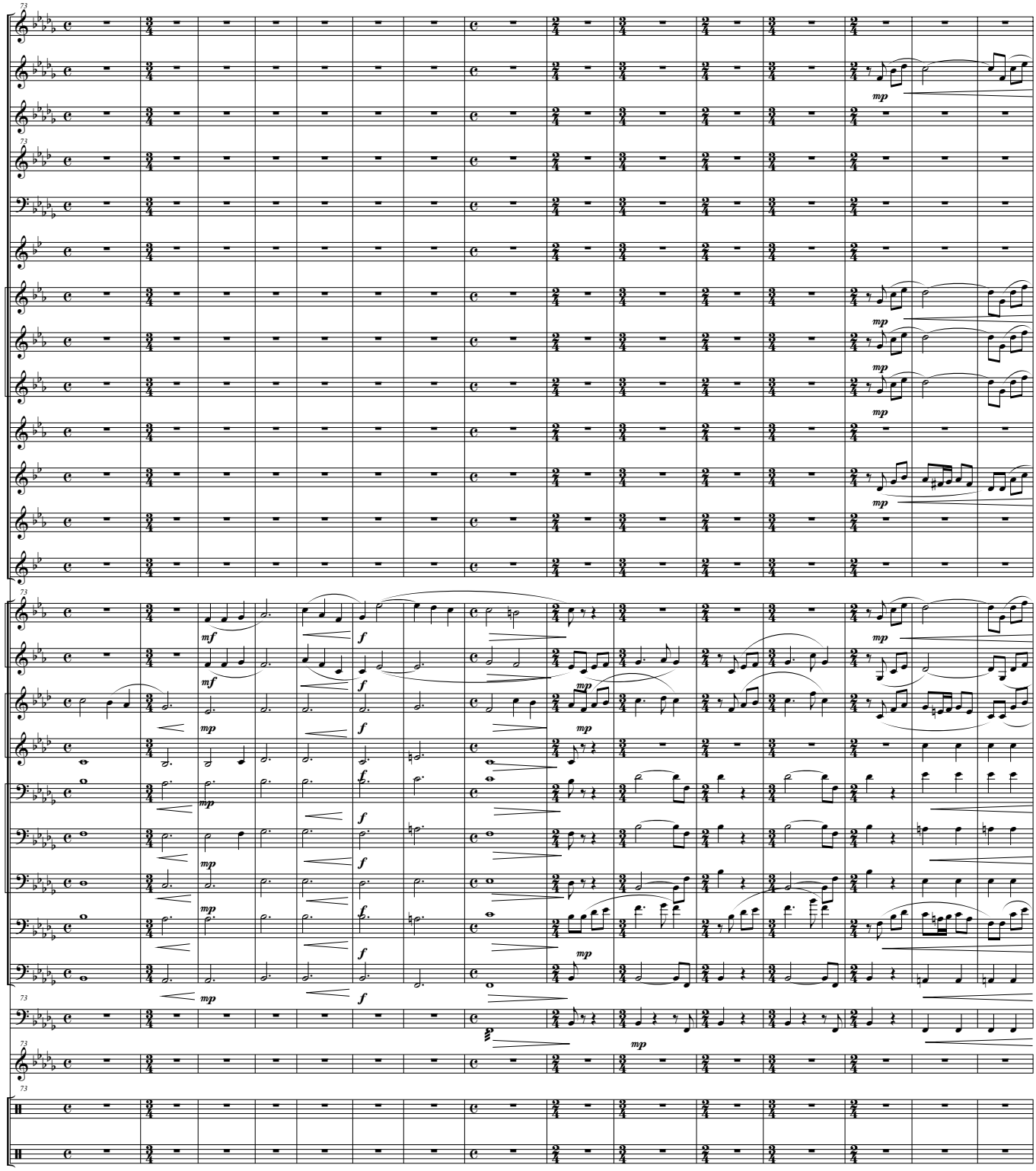
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

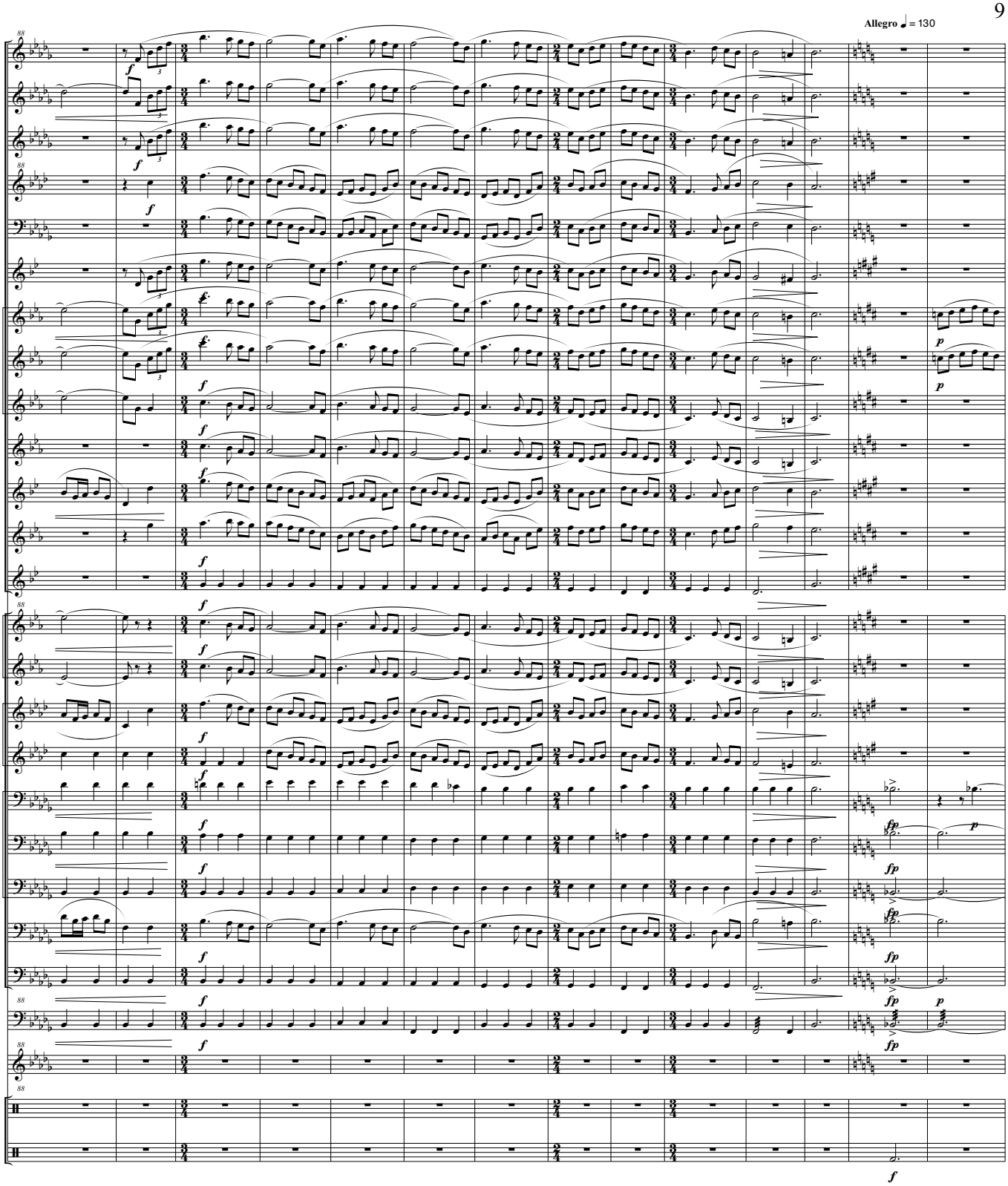
Allegro ♩ = 130
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

10

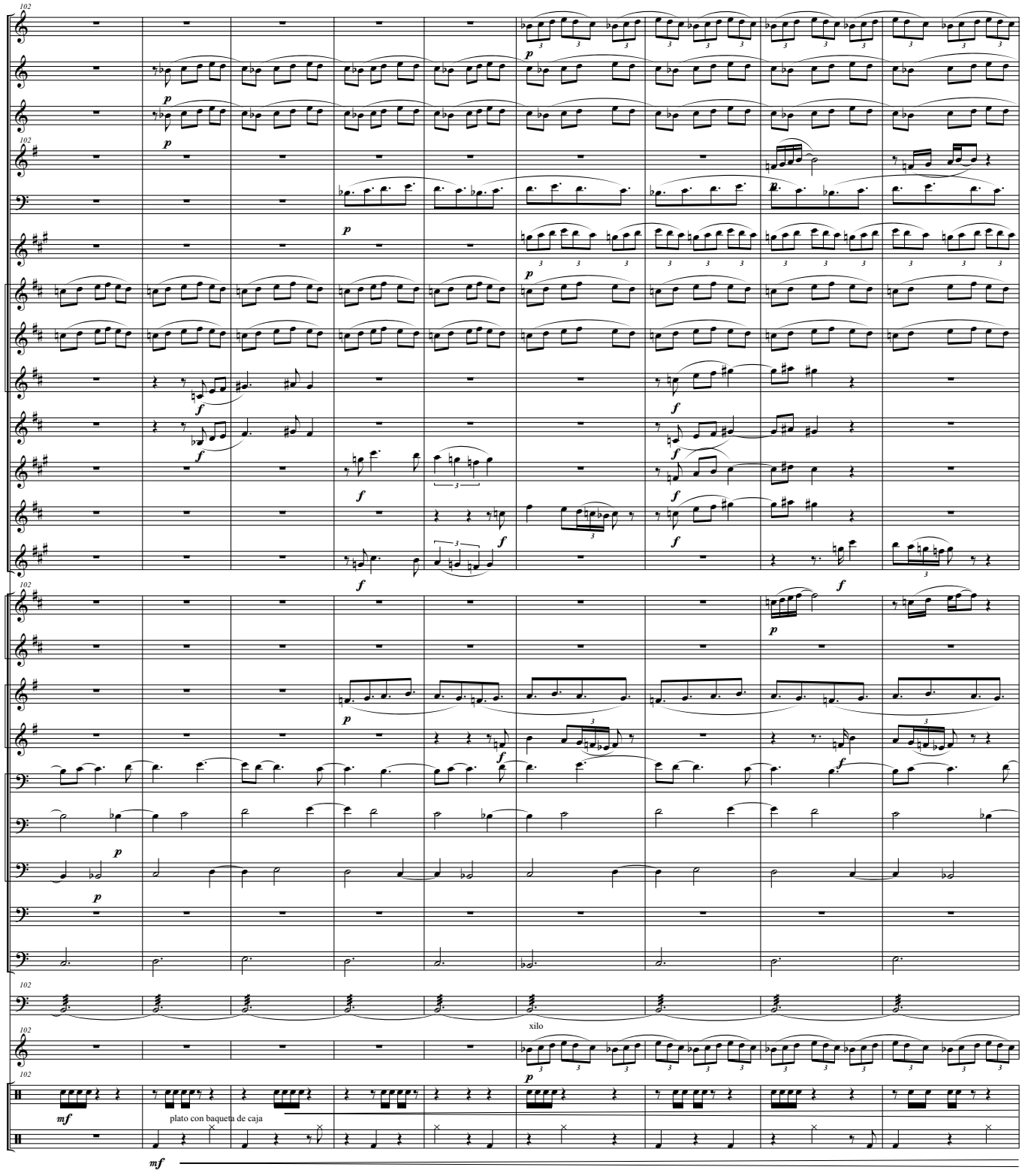
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
xilo
plato con baqueta de caja

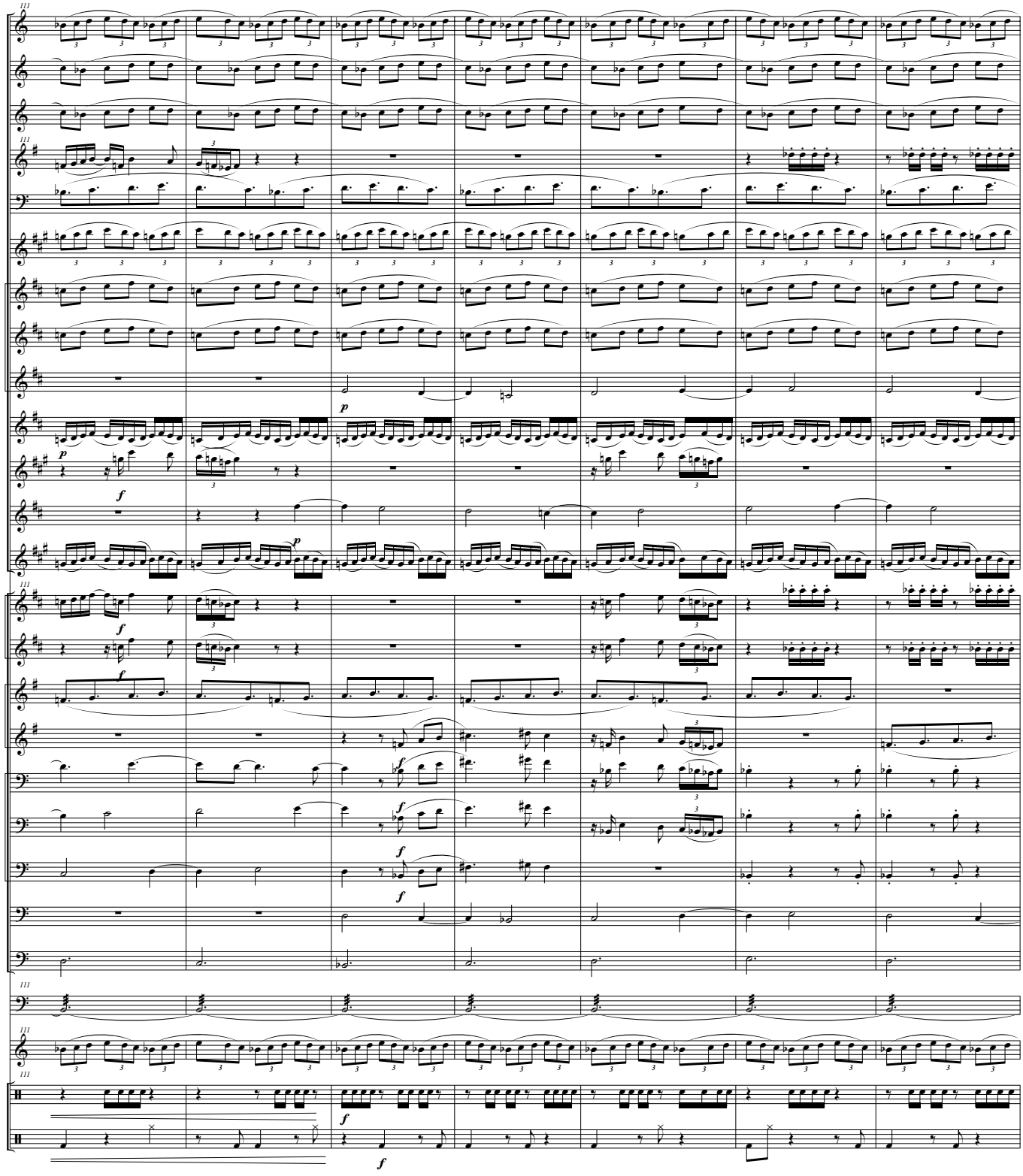
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

12

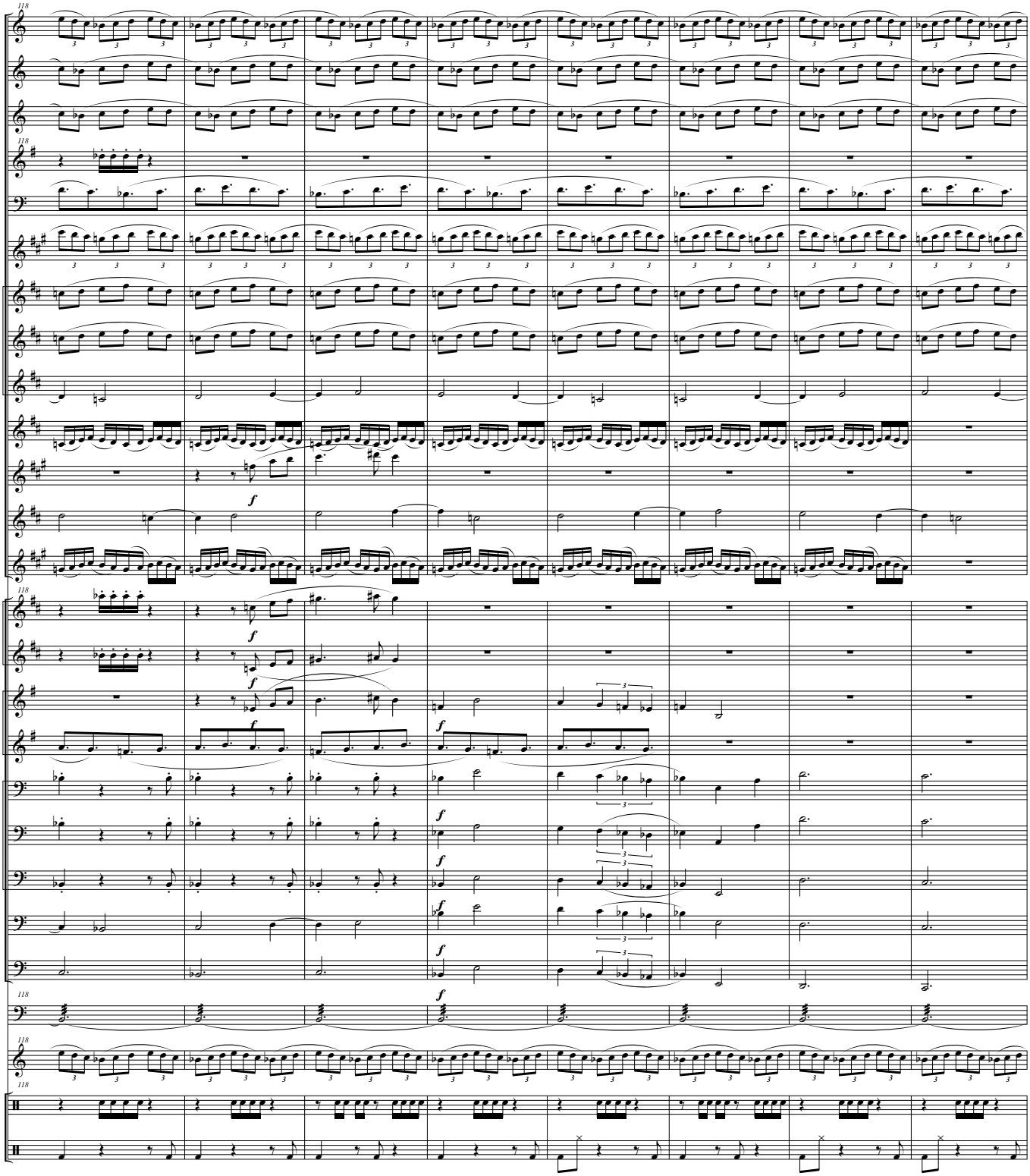
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

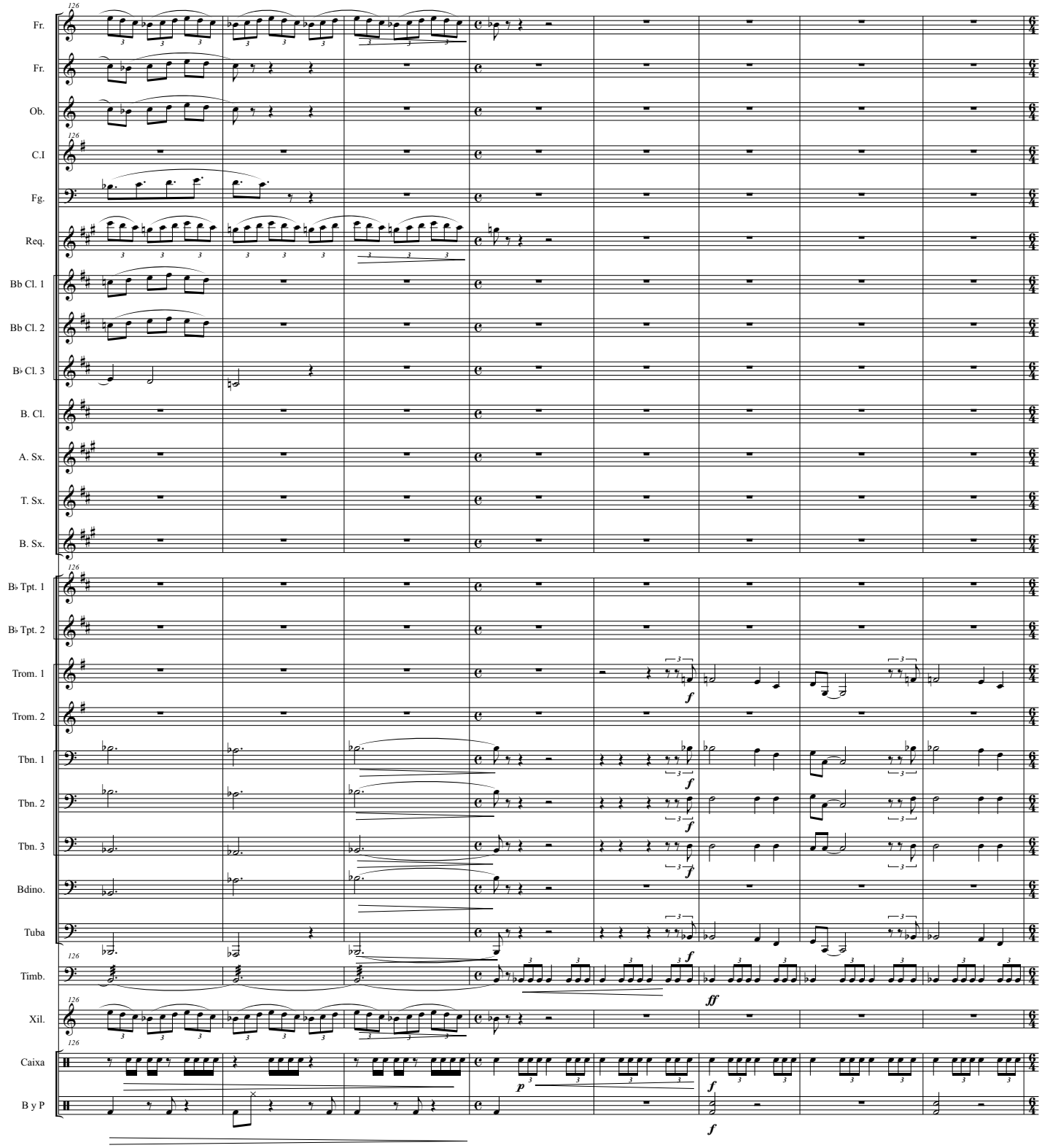
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
126
f
ff
p

14

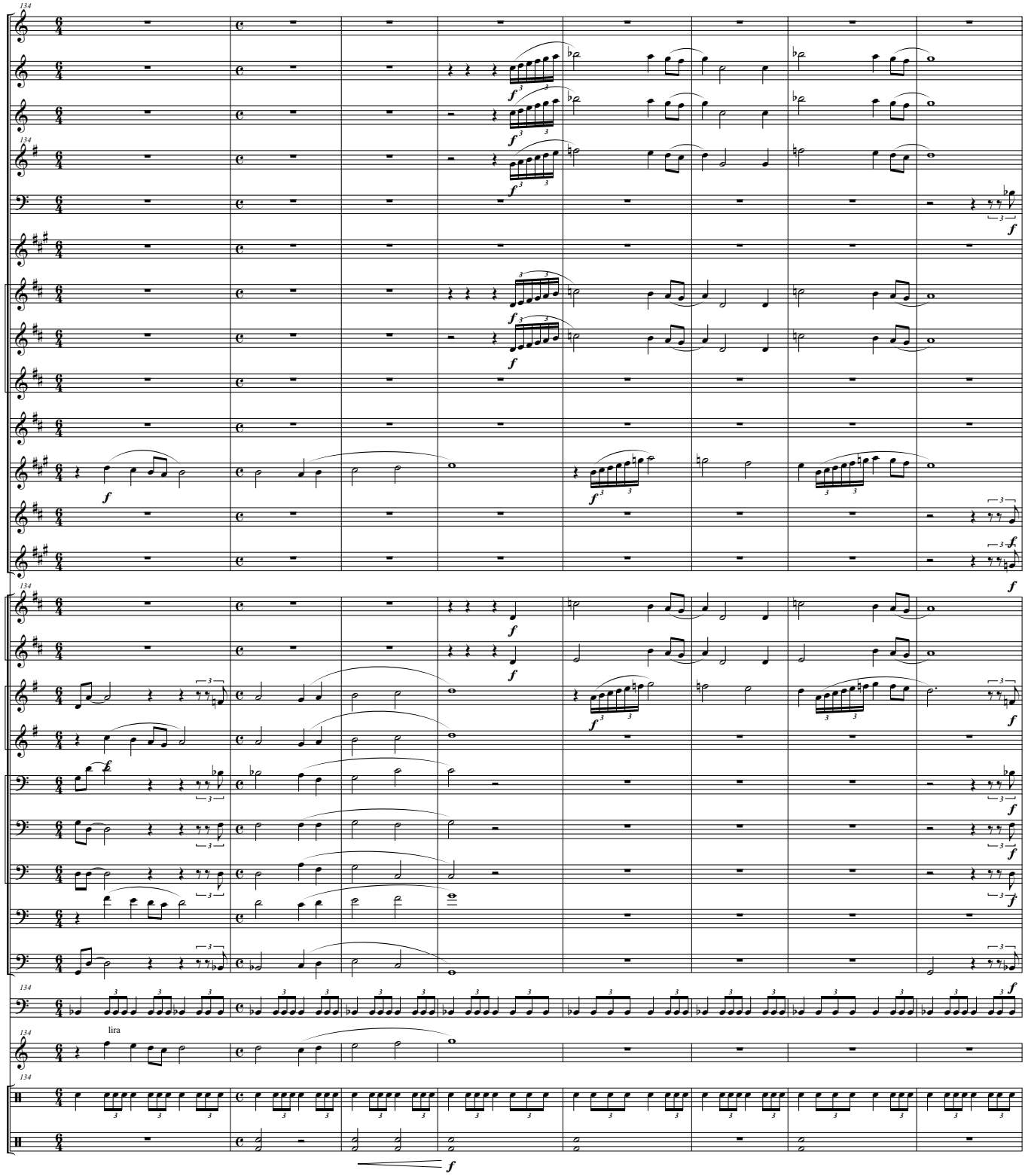
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
lira
Caixa
B y P

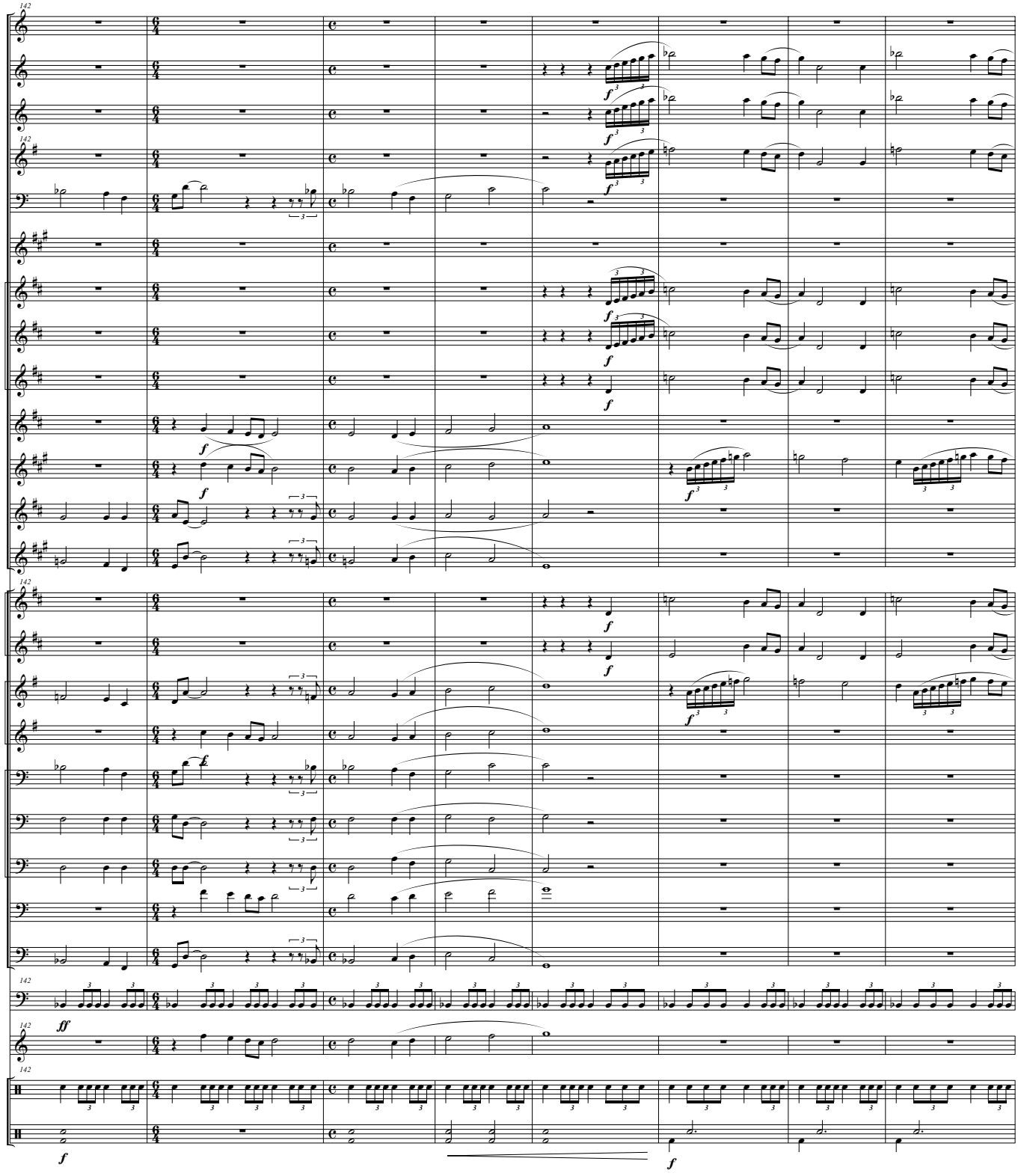
142
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
ff
f

16

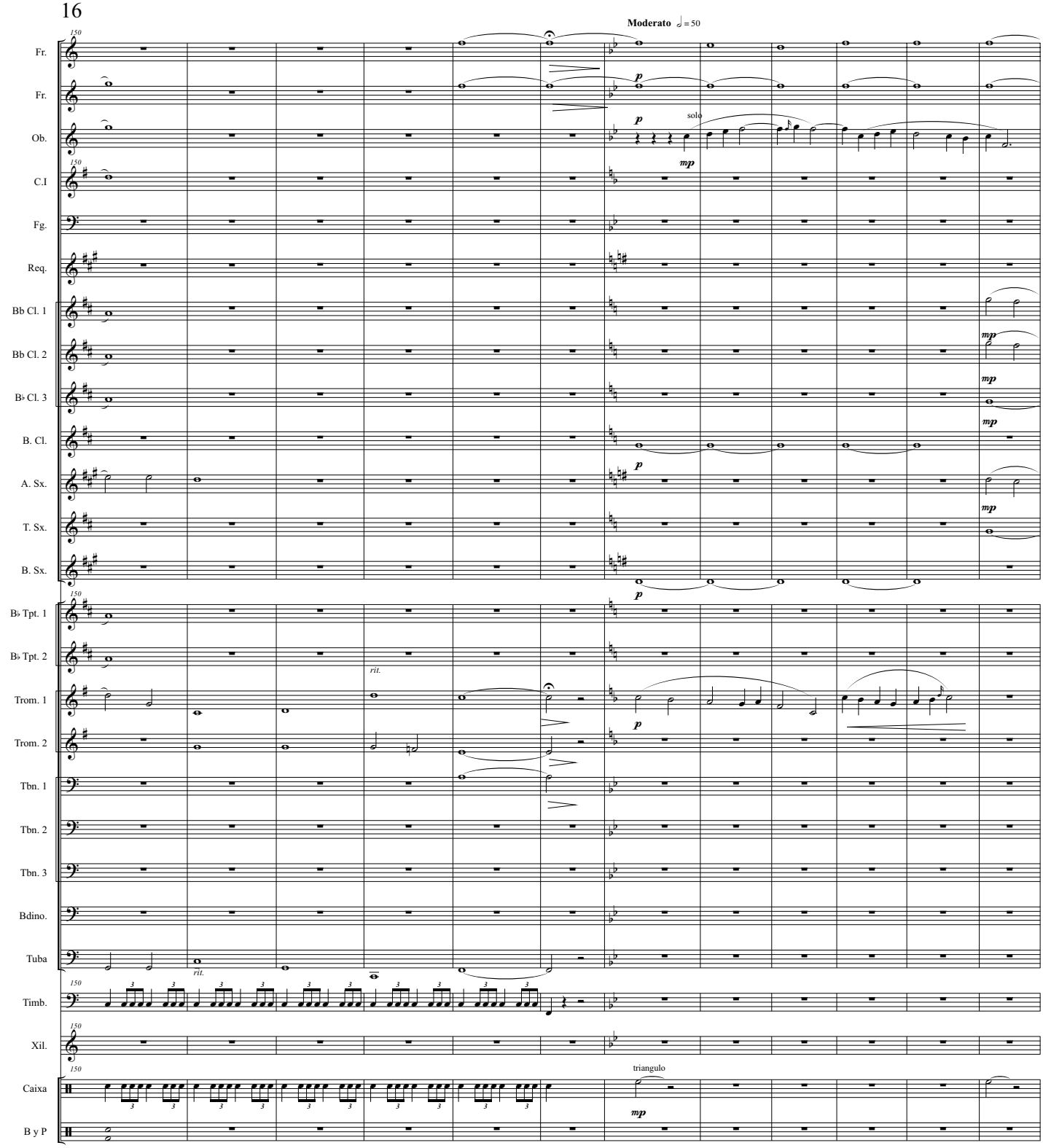
Moderato ♩ = 50
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
solo
rit.
rit.
triangulo
p
mp

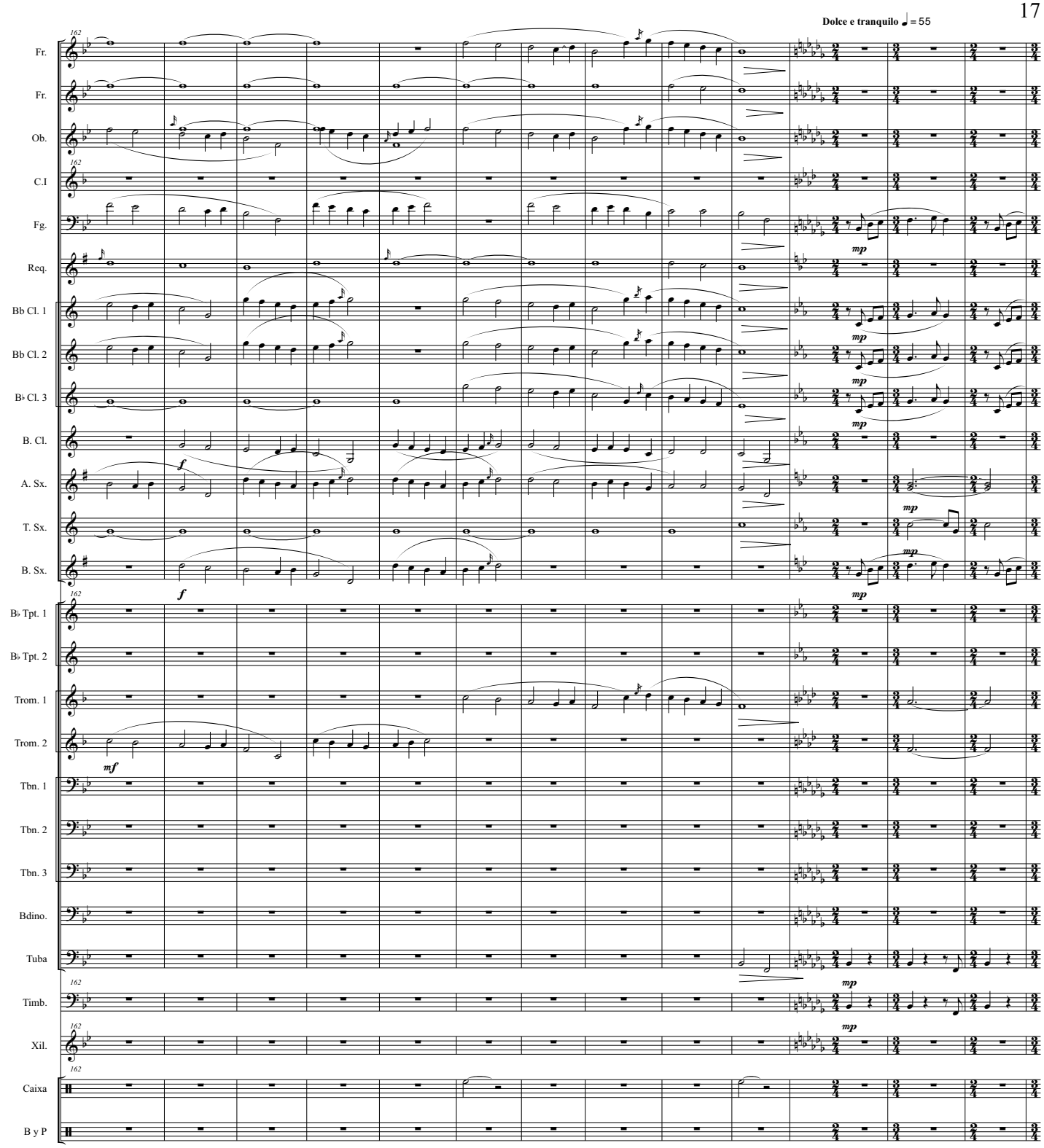
Dolce e tranquilo ♩ = 55
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
mp
f
mf

18

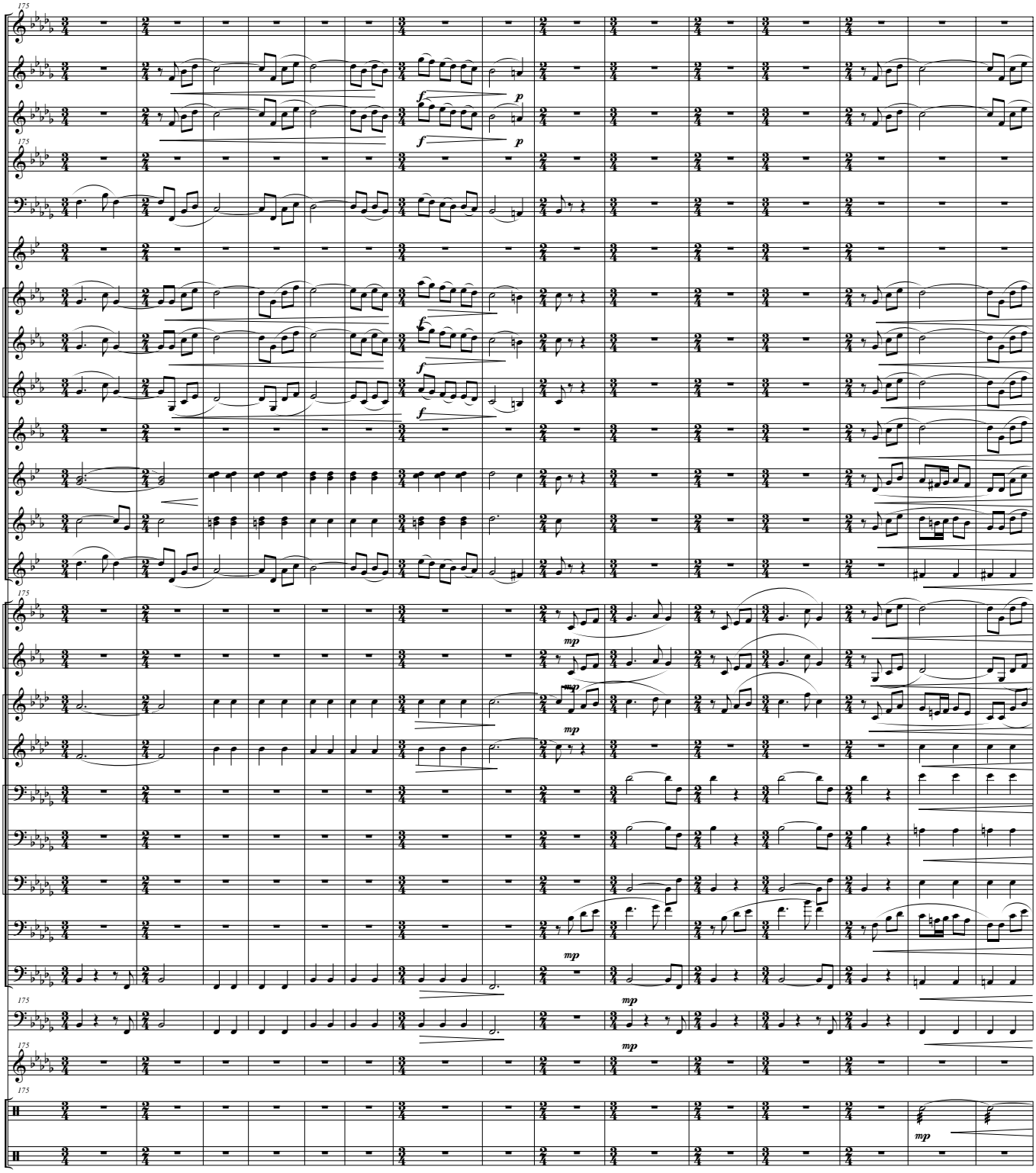
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

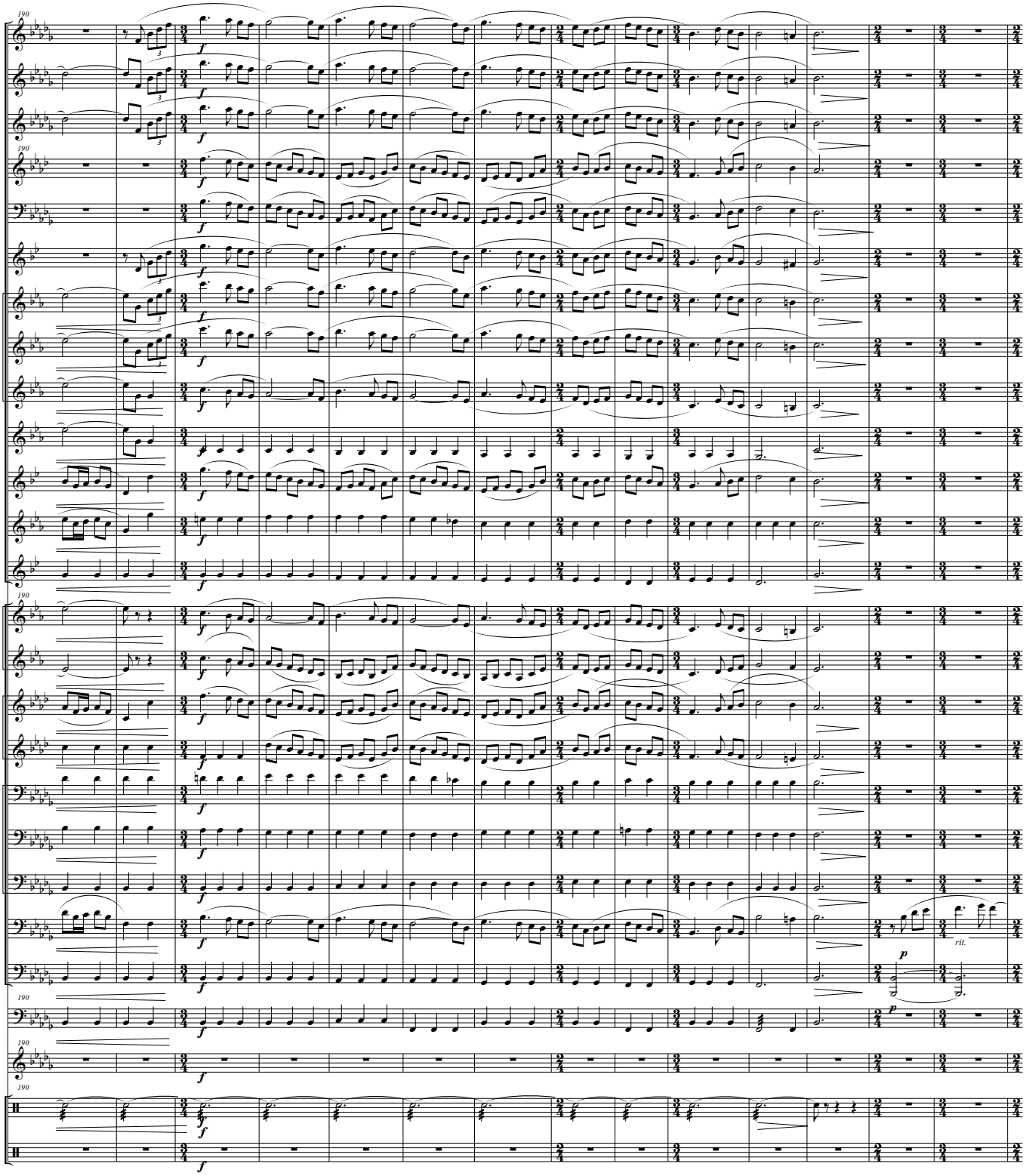
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
rit.

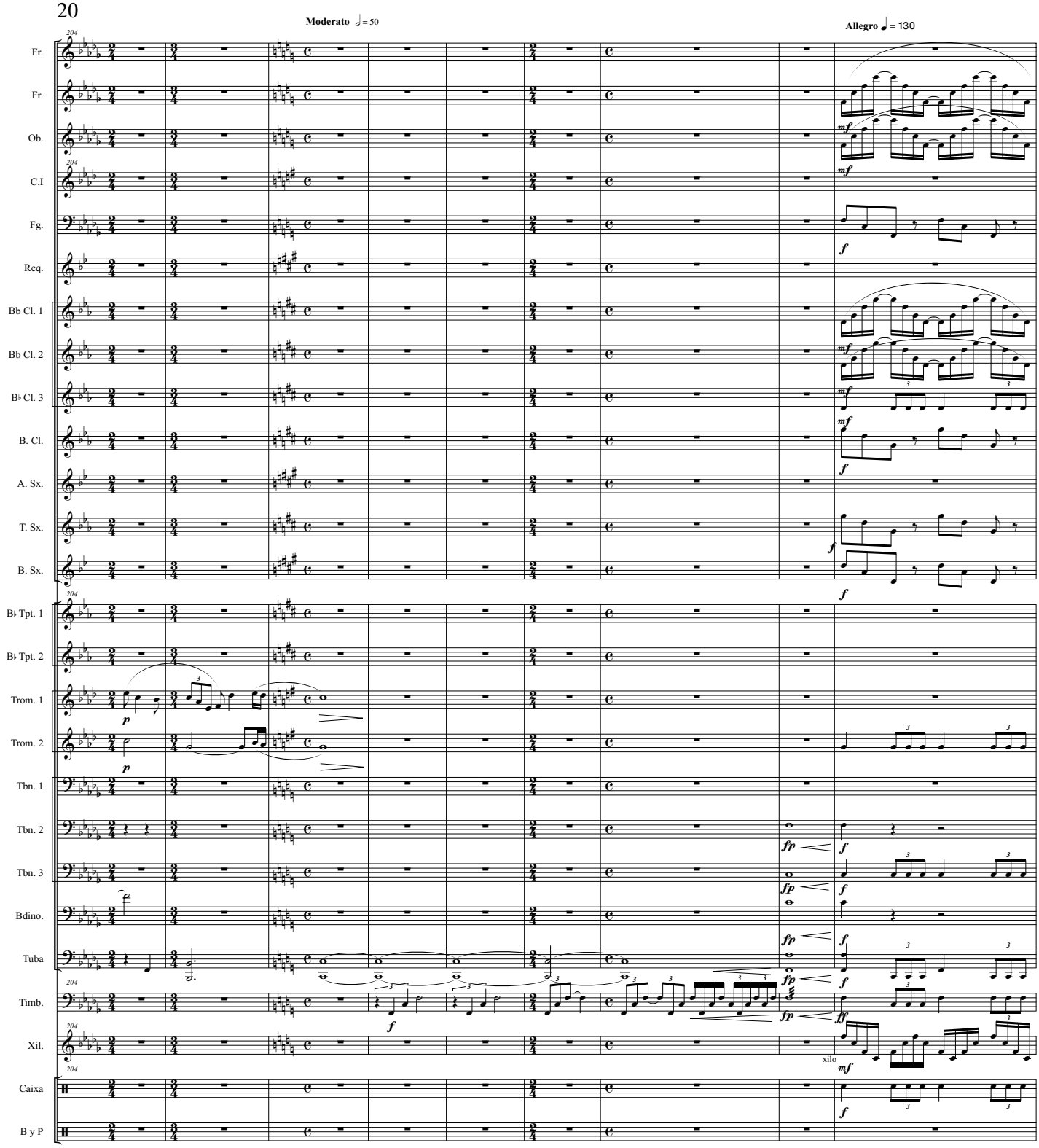
Moderato ♩ = 50
Allegro ♩ = 130
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
xilo
Caixa
B y P

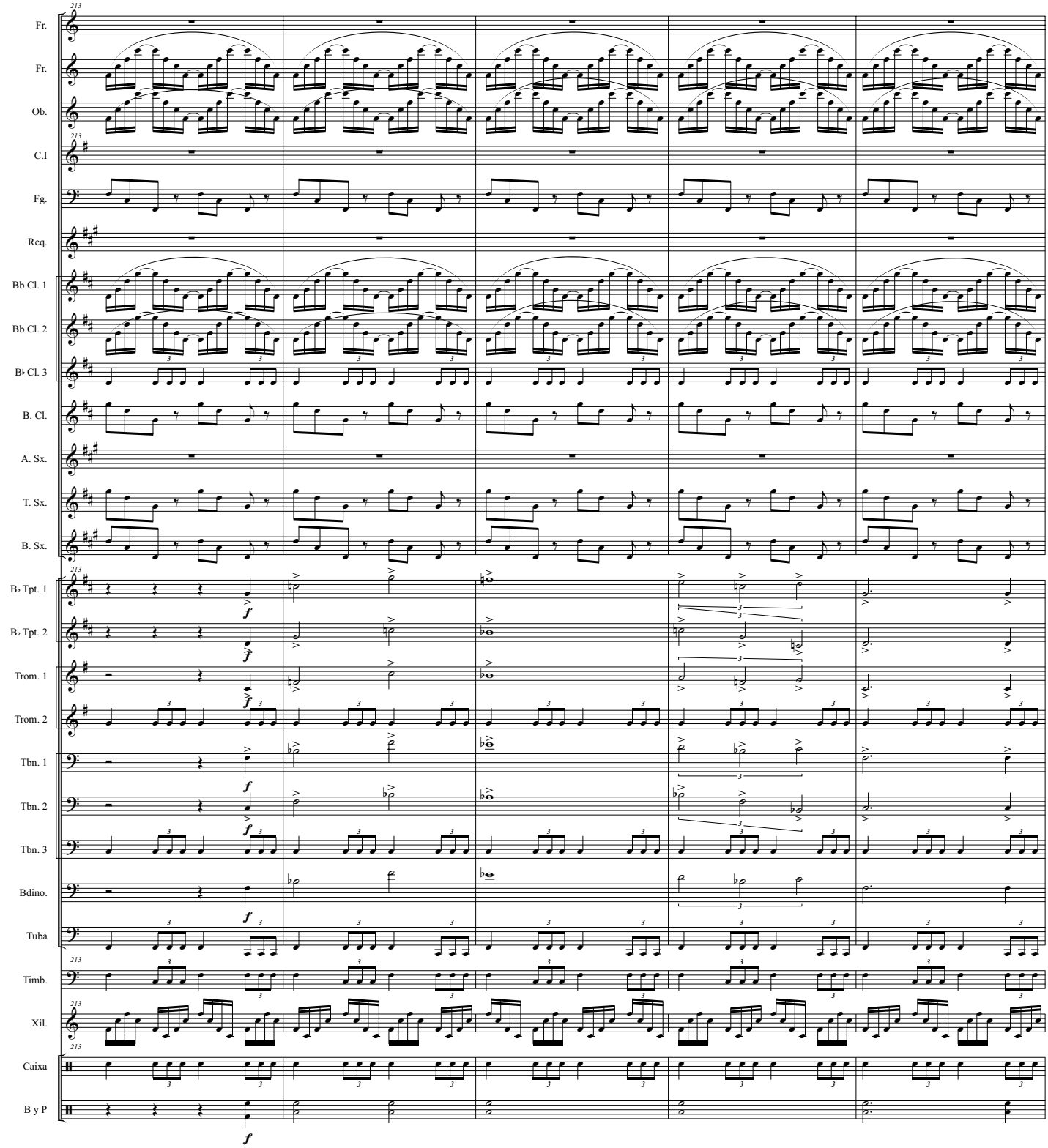
213
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
f

22

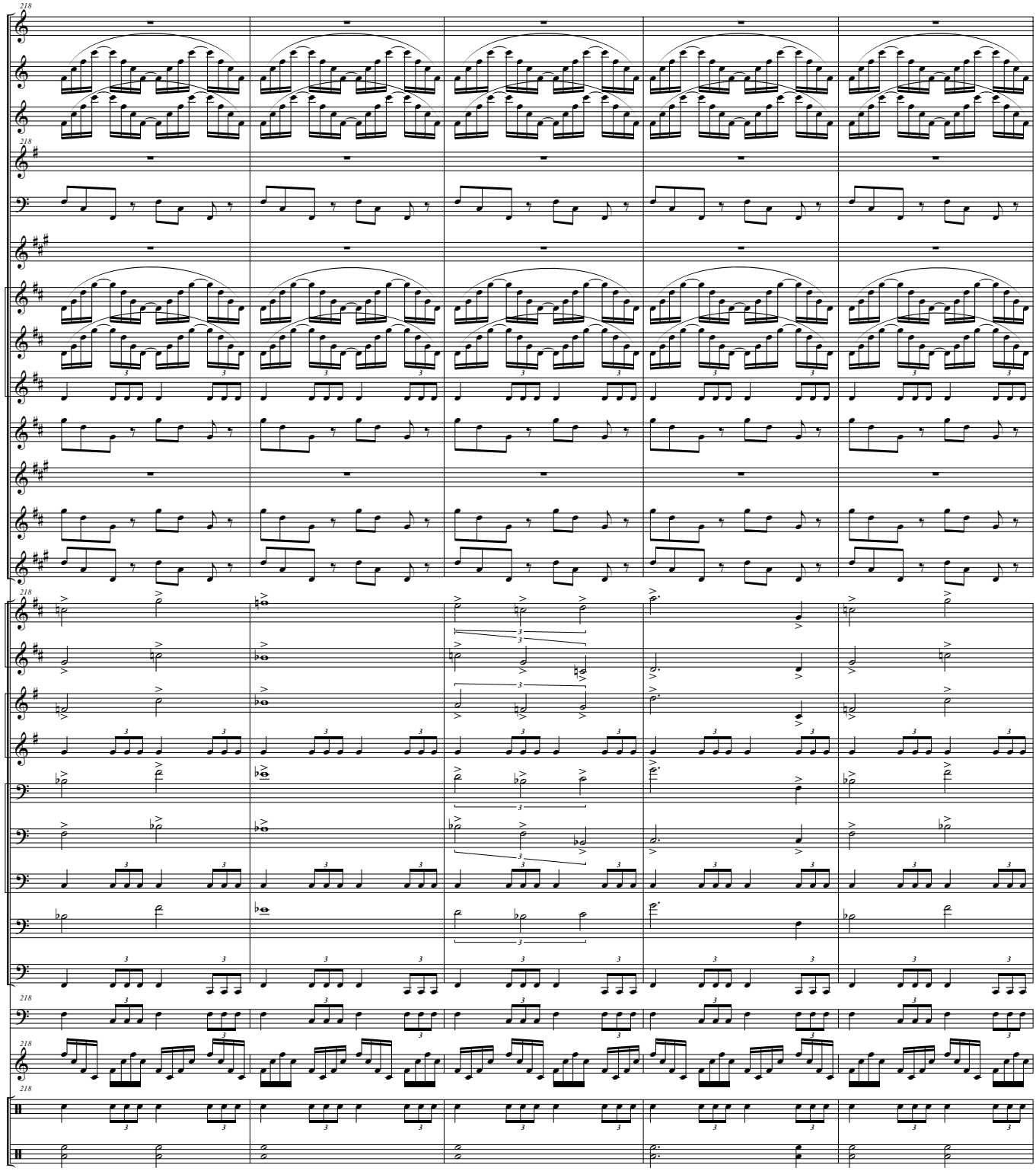
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

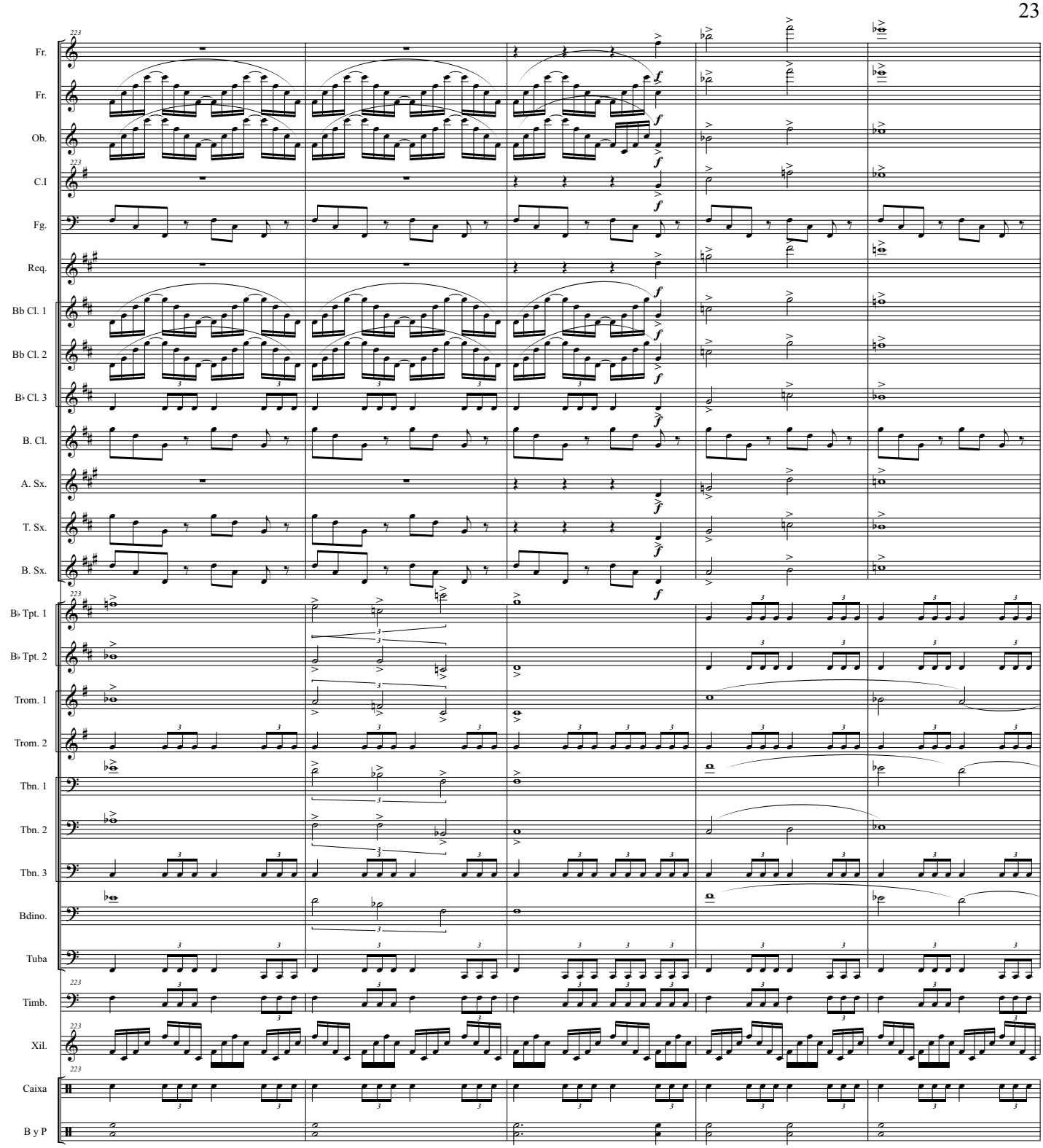
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

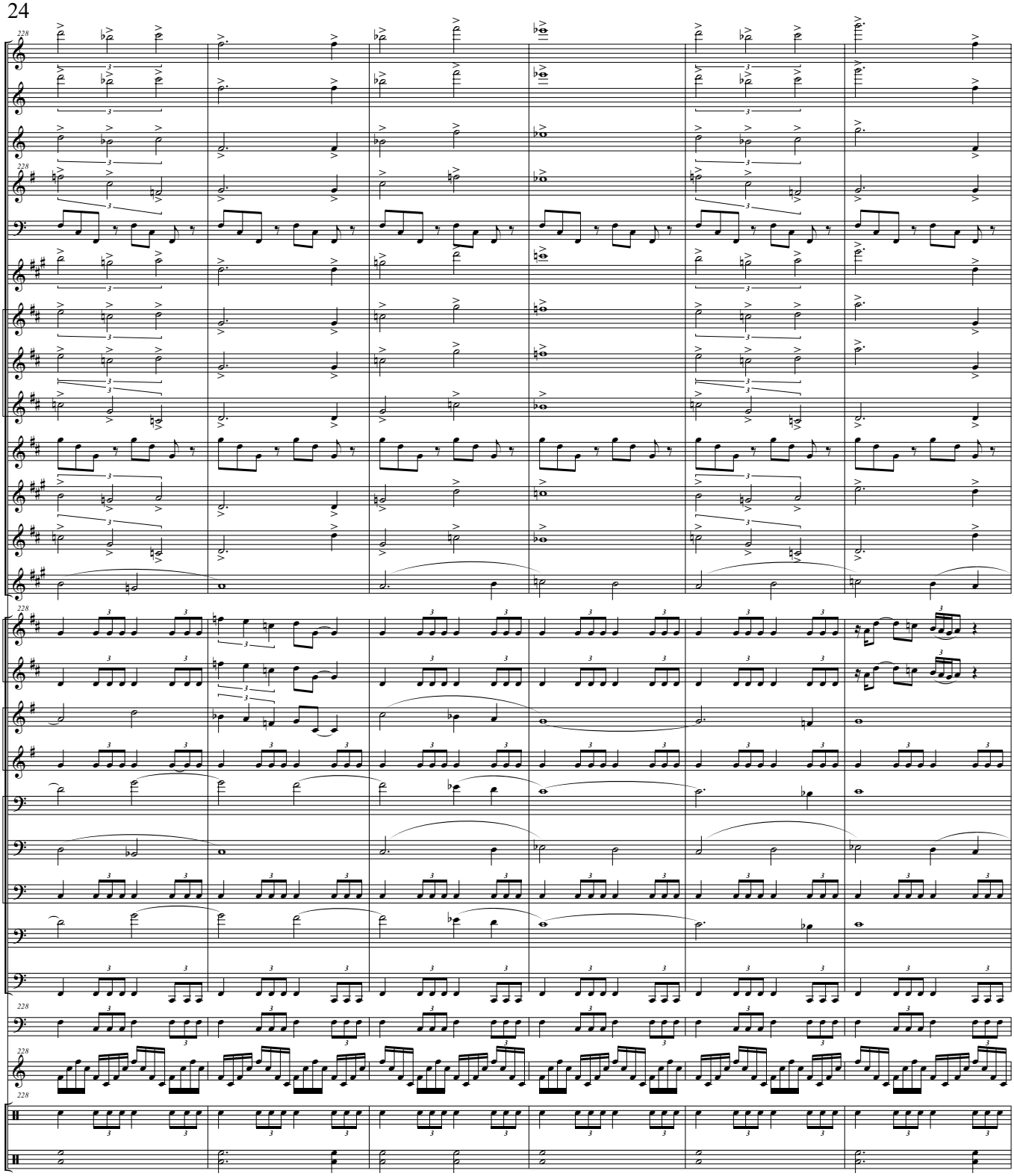
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P

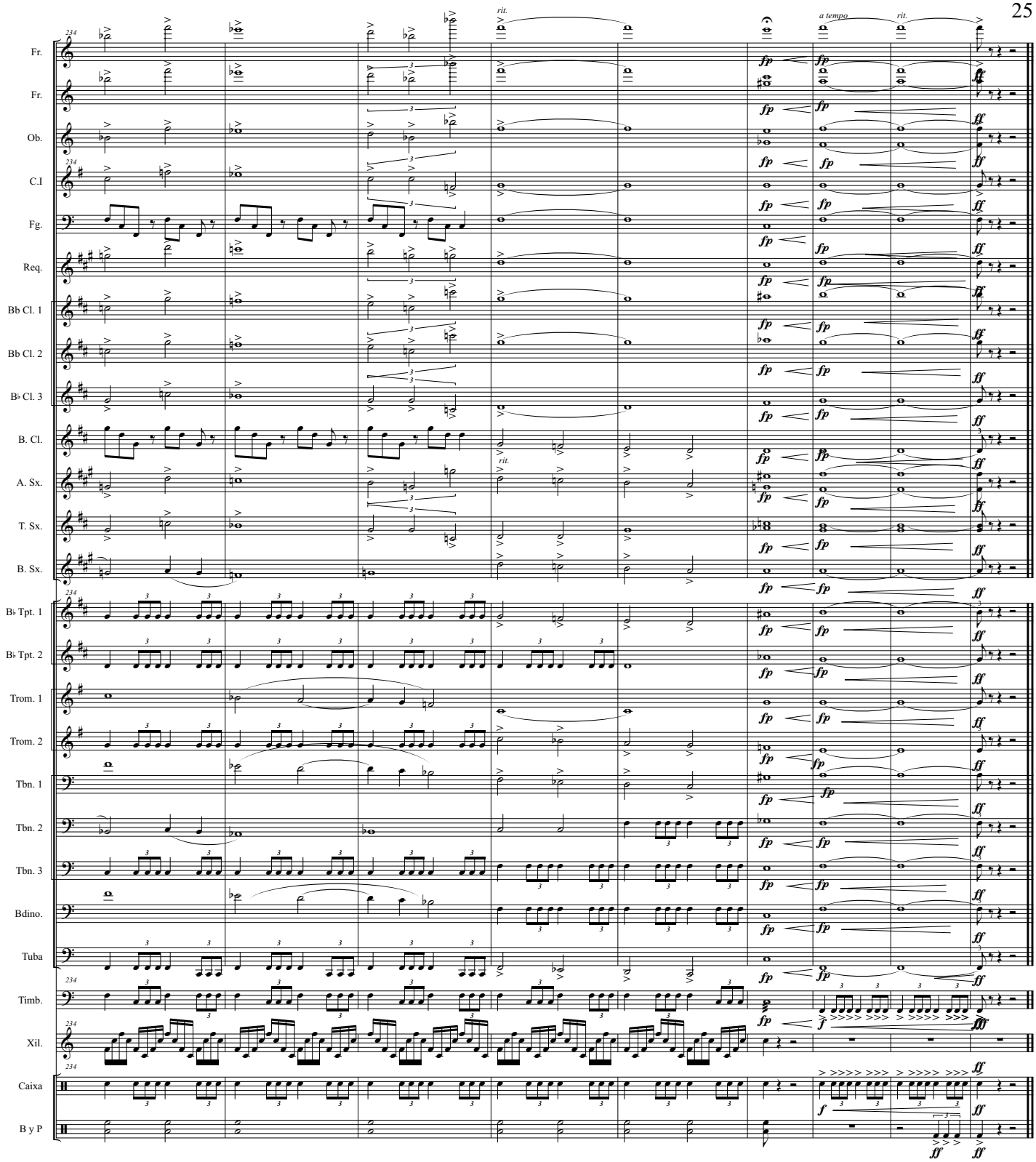
Fr.
Fr.
Ob.
C.I
Fg.
Req.
Bb Cl. 1
Bb Cl. 2
B♭ Cl. 3
B. Cl.
A. Sx.
T. Sx.
B. Sx.
B♭ Tpt. 1
B♭ Tpt. 2
Trom. 1
Trom. 2
Tbn. 1
Tbn. 2
Tbn. 3
Bdino.
Tuba
Timb.
Xil.
Caixa
B y P
rit.
a tempo
rit.

XUNTA DE GALICIA

XACOBEO 2010 Galicia

Federación Galega de Bandas de Música Populares

Musical Pontevedra · Musical Concello · Musical Vigo